

Energetikai honvédelem Olaszországban

A La Verità olasz kereszténydemokrata napilap nemrég bátor klíma- és energiapolitikai interjú-sorozatba kezdett. Néhány olasz kutató után megkérdezték a CLINTEL (Klímaintelligencia csoport) elnökét, Guus Berkhoutot, majd az ismert amerikai fizikust, Steve Koonint is. (A Magyar Hírlap mindkét interjúról beszámolt.) Az interjúk készítője Franco Battaglia olasz vegyészprofesszor, a CLINTEL „Nincs klímavészhelyzet!” című klímanyilatkozatának egyik szerzője. Azóta további interjúi is megjelentek (többek között Richard Lindzennel szeptember 10-én, majd 14-én jelen sorok írójával is), de a legújabb – szeptember 19-ei – Battaglia-interjú ismertetése mindennél előbbre való. Interjúalanya Samuel Furfari, a Brüsszeli Szabadegyetem emeritus professzora, az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatóságának egykori vezető tisztviselője, az Európai Mérnökök és Gyáripárosok Társaságának elnöke volt. „*Nem egy Greta Thunberg*” – jellemezte őt Franco Battaglia. Nyilván arra célzott, hogy elterjedt a hír: az olaszországi választás előtt 48 órával Gretának – minő véletlen – épp Olaszországban akadt dolga tüntetni. Furfari és Thunberg tényleg nem hasonlíthatók össze, hiszen Furfarinak alapos áttekintése van az energiapolitika minden rezdüléséről (amiről Grétának üvegházgáznyi lövése sincs). A szeptember 25-ei olaszországi parlamenti választás képletesen leegyszerűsíthető a Samuel Furfari és a Greta Thunberg közötti választásra.

A La Verità-interjúban Furfari nyitó mondata így hangzott: „A mai energiapolitika áldozatául esett az ún. energiaátmenetnek nevezett ideológiai alkupolitikának.” A legfőbb problémának ugyanazt tartja, amit idehaza az Energiapolitika 2000 Társulat évek óta mond: az energiabiztonság elhanyagolását. Romano Prodi Európai Bizottsági elnök elnöki ciklusának végéig (2004-ig) egyértelműen az energiabiztonság volt Európa vezérelve. Aztán – Furfari szerint 2015 táján – teljes mértékben a mindenáron történő dekarbonizáció ideológiája vette át a hatalmat. Azt állították az okosok, hogy a szén-dioxid-mentesítés költségei alacsonyak, de ma már tisztán látni, hogy ennek épp az ellenkezője az igaz. (Amiként az egyébként józanul gondolkodva várható is volt.) A fosszilis tüzelőanyagok aránya az EU-ban 75%, globálisan pedig 85%. Németországban is még mindig 70% ez az arány, annak ellenére, hogy a legutóbbi 20 évben szél- és naperőművek szállták meg az országot. Furfari rámutatott: Németország már 2001-ben úttörő szerepet játszott az ún. hidraulikus rétegrepesztésben, és ebből alakult ki az Egyesült Államokban a palagáz előállítására használt technológia. A zöldek nyomása azonban felülkerekedett: 2010-ben mintegy varázsütésre hagytak fel a nem hagyományos gáztermeléssel. Hirtelen – mintha minden meg lett volna szervezve – palagáz-ellenes árhullám lett úrrá Németországon, ami gyorsan szétterjedt az Európai Unióban. A vezető német környezetvédelmi szervezetek az orosz Nord Stream AG gázexport vállalattal közösen hozták létre azt a "környezetvédelmi" alapítványt (a Naturschutzstiftung Deutsche Ostsee-ről van szó), amit maga az Északi Áramlat AG bevallása szerint tízmillió euróval ajándékozott meg a Gazprom.

Furfari szerint a Zöldek – cserébe az Északi Áramlat gázvezeték elfogadásáért – elérték az atomenergia befagyasztását. Majd meggyőzték az Európai Bizottságot és az Európai Parlamentet is, hogy kövessék őket az energiapolitika zöldítésében. Furfari ezt az EU történelmi hibájának tartja. Az Euratom-szerződés ugyanis az atomenergia békés felhasználásának előmozdítását várja el az aláíró országoktól. Az atomenergia Németországban 2000-ben a villamosenergia 30%-át adta; ma viszont 10 %-nál is kevesebb a részesedése. A környezetvédők – éppen azért, hogy leállítsák az atomenergia-termelést – kitalálták az energiaátmenetnek nevezett Energiewende-t, Figyeljük fel arra, hogy míg az „átmenet” szó lassú időbeli változást jelent, a

német Wende (fordulat) szó azt jelenti, hogy azonnal irányt kell változtatni. A Zöldek meggyőzték a német választókat a 100%-ban megújuló energia szükségességéről, ami szerintük gyorsan és olcsón megvalósítható. A németek elkövették azt a kapitális hibát, hogy megbíztak a Zöldekben.

Azt gondolhatnánk, hogy az ukrajnai háború az atomenergia szerepének növekedéséhez vezet, de nem ez történt. Az Európai Bizottság figyelmen kívül hagyta az Euratom-szerződést. Az Oroszországtól való túlzott függőség leküzdését célzó REPowerEU stratégiában az atomenergiáról szó sincs, annak ellenére, hogy ez az EU első számú villamosenergia-forrása. (Az atomenergia nélkülözhetetlenségére most megjelent könyvében Lóránt Károly is felhívta a figyelmet.)

Miután a Zöldek jelenleg kormányon vannak Németországban, nehezen lehet megszabadulnia a befolyásuktól. A Süddeutsche Zeitung szerint a Zöldek az Isar 2 atomerőmű hat hónappal való meghosszabbítása mellett döntöttek, Valószínűleg a többi atomerőmű esetében is hasonló döntést hoznak. A sors fintora, hogy a német környezetvédelmi mozgalom éppen az atomenergiával szembeni heves ellenállás révén jött létre, és az e mozgalmat képviselő pártnak most meg kell élnie a tények könyörtelen valóságát. Megállapodás született abban, hogy a megmaradt atomerőműveket december 31-én nem állítják le.

Az ukrajnai háború végre feltárja a közvélemény és a politikusok előtt az energiapolitika egyik sarokpontját: mennyiségileg a fosszilis energia a legjelentősebb energiatípus. Ezért nyitják újra a széntüzelésű erőműveket. A fosszilis tüzelőanyagok fogyasztása még sokáig kulcsfontosságú marad. A CO₂-kibocsátás-csökkentés globális célkitűzése: agyrém.

Pikáns, hogy a Lisszaboni Szerződés értelmében az Európai Bizottság azt javasolta, hogy a tagállamok önkéntes alapon (és ha ez nem lenne elég, akkor kötelező jelleggel) döntsenek arról, hogy 15 százalékkal korlátozzák a földgázfogyasztást, hogy azt szétoszthassák a rászorulóknak között. De számos ország világossá tette, hogy nem fogja rávenni állampolgárait, hogy áldozzák fel magukat a németek oltárán, akik az energiaválság fő bűnösei. Nem várható el, hogy Dél-Európa feláldozza magát a német környezetvédőkért, még akkor sem, ha a Lisszaboni Szerződés 122. cikkelye, amely szerint a tagállamok közötti szolidaritás „különösen az energiaszektorra vonatkozik”. Orbán Viktor magyar miniszterelnök úgy érvelt – mondja Furfari – , hogy az EU hibát követett a szankciókkal, és ez bizalmatlanságot kelt a Bizottság által meghirdetett szolidaritás iránt.

Amikor az egekbe szökő energiaszámlákat ki kell majd fizetnünk, ne feledjük, hogy a magas ár oka a német Energiewende, amely stratégiát – részben vagy egészben – a nemzeti kormányok is követik. Az ukrajnai válság csak súlyosbította a problémát. Nem Vlagyimir Putyin találta ki azt a válságot, amibe Németország és a Zöldek sodortak bennünket! Az energiaárak már 2021-ben, majdnem egy évvel a háború kezdete előtt emelkedni kezdtek. A Covid-világjárvány után az EU nem vette figyelembe, hogy a fosszilis tüzelőanyagok iránti kereslet jelentősen megnő. Ehelyett arra próbáltak kényszeríteni bennünket, hogy hagyjunk fel a használatukkal. Egy példa: a német Energiewende rábírta Olaszországot, hogy hozzanak létre egy ún. energiaátmeneti minisztériumot. Pedig az olaszoknak inkább hagyniuk kellene, hogy a megújuló energiákra való átállást kikényszerítő németek igenis vállalják saját döntésük következményeit, a korlátozásokat és az esetleges áramkimaradásokat.

Az Európai Bizottság képtelen beismerni, hogy hibázott, ugyanis meg van győződve arról, „a bolygó megmenteni” csak dekarbonizáció által lehetséges. A jelenlegi Európai Bizottságnak lételeme a fosszilis tüzelőanyagokkal és az atomenergiával való felhagyásért folytatott harc.

Az energia komoly kérdés, de az EU-ban sajnos demagóg politikusok vették át az irányítást. Az EU alapítói 1955-ben a szicíliai Messinában tartott konferencián kijelentették, hogy a jövő alapja a bőséges és olcsó energia. Ha követni akarjuk a korabeli előrelátó politikusok gondolkodását, a kormányoknak fel kell hagyniuk az elmúlt két évtizedben követett zöldpolitikával.

Furfari végül egy ötponos javaslatot ismertetett: 1) Elő kell mozdítani Európa olaj- és gázkészleteinek kiaknázását, beleértve a palagázét is; 2) Fel kell hagyni a dekarbonizációval, ami haszontalan, irreális és költséges, sőt mi több: a világ többi része egyébként sem követi az EU-t; 3) Az összes meglévő atomerőművet üzemben kell tartani; 4) Az Euratom-szerződés szellemében újra hozzá kell kezdeni az atomenergia fejlesztéséhez, már csak azért is, mert az egész világnak egyre nagyobb szüksége lesz elektromos áramra, és nem jó ötlet a jövő létalapját kizárólag Oroszországra, Kínára és az Egyesült Államokra bízni; 5) Hagyjunk fel azzal a német politikával is, ami a hidrogént energetikai célokra népszerűsíti. Az interjúalany Furfari néhány éve, a kérdező Battaglia két évtizede publikáltak a hidrogén-illúzióról.

A Furfarival készült olasz interjú forrásanyaga eredetileg 2022. augusztus 10-én a francia Atlantico.fr portálon jelent meg, majd átvette a Brusselreport.eu, és írtak róla Lengyelországban is. Nagyon fontos, hogy a volt EB-főtisztviselő – a józannak megmaradt hazai szakemberek meglátásait alátámasztó és rendszerbe illesztő – véleménye a magyar közvéleményhez is eljusson.

Sopron, 2022, szeptember 22.

Szarka László Csaba